

de Sportartsen Groep

Lokaal opleidingsplan Sportgeneeskunde Regio Amsterdam

De Sportartsen Groep in het OLVG West

In dit opleidingsplan Sportgeneeskunde is een vertaling gemaakt van het landelijke opleidingsplan naar de lokale en regionale situatie. Dit plan is in samenspraak met de stafleden, stage opleiders en aios-sportgeneeskunde tot stand gekomen.

Amsterdam, september 2019

Auteurs:

Dhr. S. Goedegebuure, sportarts/ opleider Sportgeneeskunde

Dhr. C.A.C.M. Wijne, sportarts/ plaatsvervangend opleider

Mw. M.T. Beekhuis-Heerema, aios sportgeneeskunde

Dhr. T.G.H. Wiggers, aios sportgeneeskunde

Mw. C. den Rooijen, onderwijskundig adviseur leerhuis OLVG

VOORWOORD	3
1. SPORTGENEESKUNDE IN DE REGIO AMSTERDAM.....	4
2. STRUCTUUR EN INHOUD VAN DE OPLEIDING	6
3. VOORTGANG EN BEOORDELEN	10
4. ZORG VOOR DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING.....	13
5. BIJLAGEN.....	15
Bijlage 1: stagebeschrijvingen	16
Introductieprogramma a(n)ios OLVG	16
Stage Sportgeneeskunde 1.....	16
Stage Cardiologie	16
Stage Longgeneeskunde.....	18
Stage Orthopedie	19
Stage Huisartgeneeskunde	20
Stage Sportgeneeskunde 2.....	21
Verdieping in de opleiding Sportgeneeskunde	23
Wetenschappelijk onderzoek.....	23
BIJLAGE 2 OVERZICHT SPORTARTSEN MET AANDACHTSGEBIED EN TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN.....	24
BIJLAGE 3 MAATSCHAPPELIJKE THEMA'S IN SPORTGENEESKUNDE	26

VOORWOORD

Wij heten je van harte welkom op de afdeling sportgeneeskunde van het OLVG.

Voor je ligt het lokale opleidingsplan sportgeneeskunde OLVG. Dit opleidingsplan is op de eerste plaats geschreven voor jou, om snel thuis te raken in de opleiding en in het OLVG en in het AMC. Tegelijkertijd is dit opleidingsplan ‘verplichte literatuur’ voor stage opleiders en supervisors die je begeleiden tijdens de stages. Het opleidingsplan maakt inzichtelijk wat je gaat en moet leren, hoe je dat leert en wanneer. Met deze wetenschap kan je zelf sturing geven aan je opleiding. Tevens leggen we met dit opleidingsplan verantwoording af over de wijze waarop wij het landelijke opleidingsplan Sportgeneeskunde vormgeven, lokaal in het OLVG en regionaal in de regio Amsterdam.

We streven naar een veilig en laagdrempelig opleidingsklimaat in een kliniek waar het prettig werken is. We willen werken aan up to date opleiden en werken aan continue verbetering van kwaliteit van opleiden. Dat kan alleen als er een open sfeer is, waarbij er ruimte is voor evaluatie en feedback van en door alle betrokkenen. We hopen ons enthousiasme op je over te brengen. Wanneer er klachten met betrekking tot de opleiding en het werk zijn, blijf er dan niet mee rondlopen, maar maak het bespreekbaar. Alleen dan kunnen we er samen iets aan doen.

Wat komt er allemaal aan bod?

In een notendop gaat het om een kennismaking met de opleidingsgroep (hoofdstuk 1), de wijze waarop we opleiden (hoofdstuk 2 en 3), de wijze waarop de kwaliteit van de opleiding bewaakt wordt en welke verbetercycli we daarbij doorlopen (hoofdstuk 4). Als rode draden weven we er thema's als: doelmatigheid, medisch leiderschap en patiëntveiligheid doorheen. Deze vloeien voort uit maatschappelijke ontwikkelingen en zijn van invloed op de invulling van de opleiding. Individualisering van de opleiding, flexibilisering van de opleidingsduur en profilering gaan over groei en ontwikkeling van jou als aios en het benutten van eigen talenten (hoofdstuk 3 en verdieping).

Last but not least, het Individueel OpleidingsPlan (IOP) en de stagebeschrijvingen (Bijlage 1). Met de stagebeschrijvingen krijg je inzicht in wat je moet en kunt leren op een stage. Gebruikmakend van je IOP bepaal je samen met de stage opleider welke individuele leerdoelen je tijdens de stage wilt behalen. Jouw IOP en de stagebeschrijvingen helpen om zelf de regie te voeren over je eigen opleiding en ontwikkelingsproces. Tegelijkertijd gebeurt opleiden en ontwikkelen altijd in teamverband: samen met je collegae aios, de opleidingsgroep en het opleidingsteam, de afdelingen, de regio en met de patiënt natuurlijk.

Uiteraard voldoet dit plan aan de eisen uit kaderbesluit CGS, het specifiek besluit sportgeneeskunde (2019) en het landelijk opleidingsplan sportgeneeskunde VSG (2019).

We hopen van harte dat je je welkom voelt in ons ziekenhuis en opleiding en er een leerzame tijd doorbrengt. Want dat draagt bij aan samenwerking in professionaliteit en persoonsgerichte patiëntenzorg. Voor suggesties ter verbetering van de opleiding houden wij ons graag aanbevolen!

We hopen op een plezierige samenwerking!

Namens De Sportartsen Groep Regio Amsterdam

- Simon Goedegebuure, sportarts/ hoofdopleider sportgeneeskunde
- Frank van Hellemond, sportarts / waarnemend hoofdopleider sportgeneeskunde
- Niels Wijne, sportarts
- Floor Kappelhoff, sportarts
- Rik van der Kolk, sportarts
- Guus Reurink, sportarts

1. SPORTGENEESKUNDE IN DE REGIO AMSTERDAM

Historie van de opleiding tot sportarts in de regio Amsterdam

Het Sport Medisch Advies Centrum (SMA) regio Amsterdam is in 1976 opgericht. Destijds is begonnen met een inloopspreekuur op de maandagavond in het Olympisch Stadion. Vanaf 1992 is het SMA-regio Amsterdam gehuisvest in het OLVG locatie West (voorheen Sint Lucas Andreas Ziekenhuis (SLAZ)). Sinds 1986 is het OLVG west betrokken bij de opleiding voor sportartsen met de deelopleidingen orthopedie en cardiologie. Vanaf 1997 is het SMA-regio Amsterdam één opleidingsinstelling geworden. In 2008 is besloten om de opleiding opnieuw vorm te geven en dat heeft geleid tot de huidige indeling van de opleiding tot sportarts in de regio Amsterdam, waarover u dit plan zult lezen. Het SMA-regio Amsterdam is in 2011 opgegaan in De Sportartsen Groep (DSG) met een eigen bedrijfsvoering. Er kan gebruik worden gemaakt van alle faciliteiten van het ziekenhuis. Sinds juni 2015 is het SLAZ gefuseerd met het OLVG en de nieuwe naam is OLVG locatie West.

Sportgeneeskunde opleiding regio Amsterdam

De opleiding tot sportarts is in Nederland verdeeld over 9 regio's, waarvan regio Amsterdam er één is. In de regio Amsterdam verzorgt De Sportartsen Groep (DSG) de hoofdopleiding. Deze hoofdopleiding is gevestigd in het OLVG locatie West. Daarnaast worden tijdens de opleiding tot sportarts stages gelopen in andere klinieken of bij andere specialismen. Dit zijn, het AMC (2e jaar orthopedie), het OLVG West (1e jaar cardiologie en longgeneeskunde en de huisartsenstage bij een praktijk in Amsterdam Noord.

Het OLVG is één van de Samenwerkende Topklinische Ziekenhuizen (STZ-ziekenhuizen) met een groot patiënten aanbod. In het AMC wordt de stage orthopedie gevolgd. De afdeling orthopedie in het AMC heeft sinds 2014 een hoogleraar sportorthopedie (tevens stage opleider sportgeneeskunde) en staat bekend om zijn wetenschappelijk onderzoek op het sport-orthopedische vlak.

De opleidingsgroep

De staf van de sportgeneeskunde regio Amsterdam bestaat uit 7 sportartsen. Deze vormen ook de opleidingsgroep. Zeven van deze groep zijn primair werkzaam in Amsterdam. De gehele opleidingsgroep is verantwoordelijk voor de kwaliteit, inhoud en vormgeving van de opleiding tot sportarts en er wordt actief samengewerkt met de stage opleiders. Alle sportartsen zijn breed georiënteerd op alle aspecten van de opleiding sportgeneeskunde en hebben binnen de sportgeneeskunde een specifiek aandachtsgebied. Alle sportartsen werken gelijkwaardig samen aan de opleiding. Hierin hebben de opleider en plaatsvervangend opleider een aantal extra taken en verantwoordelijkheden. De opleidingsgroep komt periodiek bijeen (minimaal 4x per jaar).

Opleider en plaatsvervangend opleider

Dhr. Simon Goedegebuure is als opleider verantwoordelijk voor de met de opleiding geassocieerde activiteiten. De plaatsvervangend opleider is dhr. Niels Wijne.

De opleidingscommissie

De opleidingscommissie bestaat uit de opleidingsgroep en de stage opleiders cardiologie, pulmonologie, orthopedie en huisartsgeneeskunde. De opleidingscommissie is medeverantwoordelijk voor de kwaliteit, inhoud en vormgeving van de opleiding tot sportgeneeskunde. De opleidingscommissie komt periodiek bijeen (minimaal 2 x per jaar).

Leden van de opleidingsgroep en supervisors stages

De gehele opleiding is zich ervan bewust dat aios aanwezig zijn om opgeleid te worden en handelt daar ook naar. Dat wil zeggen dat het creëren van relevante opleidingsmomenten leidend is bij het verdelen van taken voor de aios. Alle supervisors (stages) superviseren de aios bij (poli) klinische werkzaamheden en nemen actief deel aan overdrachten en onderwijsmomenten (volgens rooster). De opleidingsgroep als geheel bewaakt de (individuele) medisch-inhoudelijke en professionele voortgang van de aios en begeleidt de aios tijdens de gehele opleiding. Zij doen dit conform het lokale opleidingsplan. De stage opleiders en supervisors

informerende de opleidingsgroep over de ontwikkeling van de aios en zijn betrokken bij de beoordeling van de aios.

Een uitgebreider overzicht met taken, verantwoordelijkheden en aandachtsgebieden is opgenomen in Bijlage 2.

2. STRUCTUUR EN INHOUD VAN DE OPLEIDING

Structuur van de opleiding

De opleiding Sportgeneeskunde is opgebouwd uit verschillende stages binnen én buiten de sportgeneeskunde. De aios loopt verplichte stages bij de specialismen Cardiologie, Longgeneeskunde, Orthopedie en Huisartsgeneeskunde. Binnen de Sportgeneeskunde worden tevens verschillende stages onderscheiden, de opleiding start met een stage Sportgeneeskunde 1 van 3 maanden en in de laatste twee opleidingsjaren vindt twee keer een stage Sportgeneeskunde 2 van 9 maanden plaats, de opleiding wordt afgesloten met een verdiepingsstage Sportgeneeskunde. De structuur van de opleiding binnen het OLVG ligt op hoofdlijnen vast. Wetenschappelijk onderzoek en de stage huisartsgeneeskunde wordt meer als een lijnstage vormgegeven (jaar 1 t/m 4 voor wetenschap en binnen jaar 3 en 4 huisartsgeneeskunde).

De structuur ziet er als volgt uit.

Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Sportgeneeskunde 1 (3 maanden)	Longgeneeskunde (3 maanden)	Sportgeneeskunde 2 (9 maanden)	Sportgeneeskunde 2 (9 maanden)
Cardiologie (9 maanden)	Orthopedie (9 maanden)		Verdieping Sportgeneeskunde (3 maanden)
Huisartsgeneeskunde (3 maanden)			
Cursorisch en inspanningsfysiologisch onderwijs			
Wetenschap 5%			

Stage indeling opleiding Sportgeneeskunde

Sportmedische begeleidingsactiviteiten

Naast de bovengenoemde locaties zal de aios ook regelmatig betrokken worden in de sportmedische begeleiding bij topsportprogramma's en bij individuele topsporters.

Vanaf 1994 zijn er nauwe contacten met Topsport Amsterdam en begeleidt DSG topsporters en aankomende topsporters binnen een uitgebreid medisch netwerk. Sinds 2010 is DSG de partner van Centrum voor Topsport en Onderwijs (CTO) Amsterdam die de medische begeleiding van basketbal, honkbal, softbal, turnen, boccia, rolstoelrugby en urban sports, rugby, zwemmen en roeien verzorgt. Verder doet DSG de sportmedische begeleiding van de Nederlandse Basketbal Bond, Team Distance Runners (TDR), Pirates honkbal en Topjudo Amsterdam. Inmiddels high performance partner NOC*NSF. 6 sportartsen van DSG maken deel uit van de masterclass NOC*NSF. Het hoofd medische staf bij AJAX werkt vanuit DSG. Vanuit DSG is er maandag- en woensdagmiddag een multidisciplinaire topsportpoli voor sporters met een Olympische A of B status en voor CTO sporters.

Er is een langdurige relatie met de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO). Alle studenten aan deze opleiding worden door DSG gekeurd. Bij voorkeur zullen deze begeleidingsactiviteiten in onderdeel Sportgeneeskunde 2 plaatsvinden en maximaal 8 weken betreffen.

De aios mag in het 4e jaar (onderdeel Sportgeneeskunde 2) max. 8 weken in een niet-gevisiteerde instelling werkzaam zijn, mits dit financieel en arbeidsrechtelijk geregeld wordt tussen DSG en de desbetreffende instelling.

Inhoud van de opleiding: EPA's

Om de inhoud van de opleiding vorm te geven zijn 9 EPA's (Entrustable Professional Activities) voor sportgeneeskunde uitgewerkt. Een EPA is een professionele taak/ beroepsactiviteit die stafleden toevertrouwen aan een aios om met beperkte tot geen supervisie uit te voeren zodra de aios de benodigde competenties heeft verkregen. De EPA's kunnen grotendeels aan stages gekoppeld worden.

In onderstaande tabel zijn de EPA's opgenomen en gekoppeld aan de stages:

	Sportgeneeskunde 1	Orthopedie	Sportgeneeskunde 2	Huisartsgeneeskunde	Verdieping Sportgeneeskunde
1. Sportmedisch consult eenvoudig	X		X		
2. Sportmedisch consult complex			X		X
3. Basis Sportmedisch Onderzoek Verplicht bv voor opleiding of sport/basis)	X		X		
4. Sportmedisch onderzoek met (spiro-)ergometrie bij sporter (zonder aandoening/klacht/ verwijzing)	X		X		X
5. Verrichten van Sportmedische onderzoeken met (spiro-) ergometrie bij patiënt (met aandoening/klachten/verwijzing/zorgvraag)			X		X
6. Sportmedische begeleiding (individuele (top)sporter en sportteam)			X		X
7. Het uitvoeren van een poliklinisch orthopedisch consult		X			
8. Het conservatief behandelen of stellen van operatie-indicatie van spier-, fascie-, pees- en gewricht- en botletsels		X			
9. Het uitvoeren van een huisartsgeneeskundig consult				X	

Voor de stage cardiologie en longgeneeskunde zijn geen EPA's geformuleerd, concrete leerdoelen per stage zijn opgenomen in het landelijk opleidingsplan. In het landelijk opleidingsplan zijn alle EPA's uitgebreid beschreven, inclusief de belangrijkste competenties behorend bij de EPA en de toetsinstrumenten die nodig zijn om bekwaamheid op een EPA aan te tonen. Bij de stagebeschrijvingen zal verwezen worden naar de EPA's. De uitwerking van de stages staan in bijlage 1.

Wetenschappelijke vorming

Wetenschappelijk onderzoek is een belangrijke pijler binnen de opleiding. Er wordt zo veel mogelijk gewerkt met evidence based richtlijnen, multidisciplinair dan wel monodisciplinair of lokaal. Daar waar geen richtlijnen zijn zal in de literatuur worden gezocht naar best practices. Vanaf het eerste jaar zal de wetenschap coördinator met de aios in overleg gaan wat mogelijkheden zijn voor de wetenschappelijke stage om in een zo

vroeg mogelijk stadium hiermee te beginnen. Het wetenschappelijk onderzoek zal sportgeneeskundig van aard zijn of sportgeneeskundige raakvlakken hebben, ook indien een wetenschappelijke stage bij de cardiologie of orthopedie wordt gedaan. De onderzoeken worden gepresenteerd op de refereeravonden. In bijlage 1 is wetenschap nader uitgewerkt.

Begeleiding van coassistenten

De aios spelen een belangrijke rol bij de begeleiding en beoordeling van de coassistenten op de afdeling. De beoordeling van de coassistent dient te worden gecommuniceerd met de coassistenten opleider dhr. Guus Reurink. Acute problemen met coassistenten dienen met de directe supervisor worden besproken. Tevens moet melding gemaakt worden van deze problemen bij de (plaatsvervangend) coassistenten opleider. Voor de begeleiding van coassistenten (o.a. het geven van feedback) worden door het leerhuis van het OLVG cursus georganiseerd voor alle aios.

Maatschappelijke thema's

Naast medisch handelen is er in de opleiding sportgeneeskunde expliciet aandacht voor integratie van maatschappelijk relevante thema's, die inspelen op de actualiteit. Naast verwerking in de diverse EPA's leert de aios ook middels specifieke scholing over maatschappelijke thema's. Dit zal zowel in landelijk als lokaal (onder andere discipline-overstijgend onderwijs) plaatsvinden. In bijlage 3 is het opleiden in maatschappelijke thema's zoals dat binnen OLVG kan plaatsvinden nader uitgewerkt, specifiek voor sportgeneeskunde.

Onderwijs

Landelijk cursorisch onderwijs

Verwezen wordt naar het Landelijk OpleidingsPlan voor het verplicht cursorisch onderwijs. Lokaal is de afspraak gemaakt met alle deelopleiders dat de aios te allen tijde hiervoor wordt vrij geroosterd.

Lokaal thematisch onderwijs

Binnen de opleiding in het OLVG /AMC/ DSG wordt veel belang gehecht aan onderwijs. Tijdens de diverse opleidingsonderdelen wordt lokaal onderwijs georganiseerd. Daarnaast is er gedurende de gehele opleiding voor alle aios op gereguleerde basis (verplicht) thematisch sportgeneeskundig onderwijs gepland.

Dit onderwijs is 1x/maand op vrijdagmiddag (13.00-17.00). De indeling van het onderwijs is als volgt (Een aios houdt presentielijst en behandelde onderwerpen bij):

- (inspannings)fysiologie-onderwijs door de heer Peter Hollander, faculteit Bewegingswetenschappen VU A'dam. Dit onderwijs kan ook door aios uit andere opleidingsregio's bijgewoond worden en wordt 1x/2 jaar gedurende 6 maanden gegeven.
- Anatomie-onderwijs door mw. Maria Schulp, anatoom Universiteit Utrecht, 1x/2 maanden 2 uur.
- De overige onderwijs vrijdagmiddagen worden ingevuld door alle sportartsen verbonden aan DSG. De inhoud van het onderwijs varieert van casuïstiekbespreking, bespreking van richtlijnen, reviews, literatuur, hoofdstukken uit Bruckner en Kahn of andere handboeken, maar ook beleidsmatige topics en management van een afdeling.

Refereeravonden

Gedurende de opleiding vindt er 4 keer per jaar aansluitend aan de opleidingsvergadering een refereeravond plaats. De refereeravonden zijn samen met opleidingsregio Amersfoort/ Baarn en vinden wisselend plaats in Amsterdam en Baarn. De aios zorgen voor het programma en zitten deze avond voor.

Tijdens de refereeravond houdt één aios een groot referaat en één aios presenteert een casus met aansluitend achtergrondinformatie bij deze specifieke casus. Indien er een semi-arts is of een keuze coassistent aanwezig is bij de sportgeneeskunde zal deze tijdens de refereeravond ook een korte presentatie doen. De aios dienen hun presentatie van tevoren te bespreken met de sportartsen. De thema's staan vast.

Om het jaar:

- 2 x sport, 1 x chronisch zieken/ inspanningsfysiologie, 1 x orthopedie
- 1 x sport, 1x chronisch zieken/ inspanningsfysiologie, 1 x cardiologie, 1 x orthopedie.

Discipline overstijgend onderwijs (DOO)

De aios zal worden vrij gepland van werk zodat het Discipline overstijgend onderwijs (DOO) gevolgd kan worden in het OLVG of AMC. Binnen OLVG bestaat een jaarprogrammering voor het DOO onderwijs. Het programma hiervoor wordt jaarlijks door de Centrale Opleidings Commissie (COC) vastgesteld en door het leerhuis verzorgd. Het programma bestaat uit 4 workshops, een wetenschapsdag, een catwalk en aioslunches met een thema. De bijeenkomsten hebben een informatief en interactief karakter. Workshops hebben een specialisme overstijgend thema waarbij steeds een accent ligt op een set van CanMEDS competenties. Hierbij komen o.a. competenties als management, leiderschap en kwaliteitszorg aan bod. In de COC OLVG is vastgesteld dat aios jaarlijks 3 x aan het DOO onderwijs (thema, wetenschapsdag, CATwalk) deelnemen. Deelnamecertificaten en behaalde resultaten worden opgenomen in het portfolio

3. VOORTGANG EN BEOORDELEN

In de opleiding Sportgeneeskunde:

- Heeft de aios een actieve rol in het plannen van zijn opleiding op basis van het opleidingsplan, met behulp van een IOP, het verwerven en aantonen van bekwaamheid op de EPA's.
- Is het observeren en het vastleggen van observaties van het functioneren van aios in de dagelijkse praktijk een belangrijke informatiebron bij het geven van expliciete feedback.
- Is het regelmatig en gestructureerd geven van expliciete feedback noodzakelijk voor een optimaal leer- en werkklimaat, hetgeen een actieve rol van de leden van de opleidingsgroep vereist. De aios ontvangt supervisie op maat op de werkvloer en er vindt een gestructureerde gesprekscyclus plaats.
- Kan groei in bekwaamheid op EPA's zichtbaar worden gemaakt, doordat de ontwikkeling in EPA's wordt aangeduid in 'supervisioniveaus'.
- Zal het te beheersen domein inhoudelijke nooit helemaal door de opleiding gedekt kunnen worden; dat betekent dat "levenslang leren" voor de toekomstige sportarts een belangrijk kenmerk moet zijn.

Het Individueel Opleidings Plan (IOP) is leidend bij voortgangsgesprekken om persoonlijke groei, behalen en stellen van leerdoelen en niveau van functioneren vast te leggen en te monitoren over de tijd. Enerzijds om onderdelen van de opleiding vast te leggen alsmede om ook een overzicht te behouden.

Om de ontwikkeling en voortgang van de aios tijdens de opleidingsonderdelen te monitoren en bij te stellen voeren de aios en de supervisor diverse gesprekken. In onderstaande tabel staat een overzicht van deze gesprekken. Deze gesprekken hebben als doel de totale vorderingen van de aios te bespreken. Op basis van het portfolio inclusief het IOP (en de beoordeling van supervisoren) wordt de voortgang besproken.

Overzicht voortgang- en beoordelingsgesprekken

Gesprekken	Planning	Doel	Aanwezig	Gesprek Organiseren	Verslaglegging
Introductie	Voor aanvang opleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Bespreken lokaal opleidingsplan; • Bespreken individueel opleidingsplan; • Bespreken verwachtingen • Bespreken eerdere ervaringen en evt. consequenties daarvan voor opleiding 	Hoofdopleider + aios	Hoofdopleider	aios
Startgesprek	1 ^e week van elk opleidingsonderdeel	<ul style="list-style-type: none"> • Bespreken stage en EPA's; • Bespreken individueel opleidingsplan; • Bespreken verwachtingen 	Hoofdopleider (+ stage opleider) + aios	Hoofdopleider (+ stage opleider) + aios	aios
Voortgang	(1½ maand) 4 ^e maand 7 ^e maand 10 ^e maand	<ul style="list-style-type: none"> • Bespreken voortgang EPA's c.q. leren/werken m.b.v. portfolio 	aios (+ stage opleider en/of supervisor) + hoofdopleider	aios (+ stage opleider) + hoofdopleider	aios
Eindgesprek (Kan samenvallen met geschiktheidsbeoordeling)	Voor einde opleidingsonderdeel	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie stage • Bespreking voortgang EPA's c.q. opleiding aios • Evt. formuleren doelen EPA's en volgend opleidingsonderdeel (overige 	aios + (Stage opleider) + hoofdopleider	aios (+ stage opleider) + hoofdopleider	aios

		EPA's)			
Geschiktheid Beoordeling	Voor einde elk opleidingsja ar + 3 maanden voor einde gehele opleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Uitspreken beoordeling m.b.v. portfolio en beoordelingsformulier • Bespreken overdrachtsformulier: aandachtspunten en goed ontwikkelde punten voor overdracht naar volgende stageplek/EPA's 	aios + hoofdopleider (+ stage opleider en/of supervisor)	(Stage opleider o.l.v.) hoofdopleider	Hoofdop leider

Voor de overgang naar diverse klinische stages wordt tevens gebruik gemaakt van het overdrachtsformulier. Dit zodat de nieuwe deelopleider alvast een beeld heeft van het niveau van diverse EPA's en eventuele goede en verbeterpunten van de desbetreffende aios.

Portfolio

Het portfolio valt onder verantwoordelijk van de aios en dient als input voor de voortgangs- en beoordelingsgesprekken. Hoofdopleider en deelopleider zien toe op het juiste gebruik van portfolio alsmede het up-to-date houden van het portfolio.

Bekwaamheidsniveaus en ijkpunten

Tijdens de opleiding worden steeds meer professionele taken aan de aios toevertrouwd. Op basis van het niveau van functioneren op een bepaalde EPA kan worden bepaald wat het gewenste niveau van supervisie is om optimaal verder te kunnen ontwikkelen én de veiligheid van de zorg te kunnen garanderen. Strikt genomen staat een aios voor de gehele duur van de opleiding onder supervisie. Echter, het niveau van supervisie verandert afhankelijk van het bekwaamheidsniveau van de aios. Het niveau van functioneren (bekwaamheid) wordt uitgedrukt in 5 supervisieniveaus:

Niveau:	Toelichting
1. de aios observeert (voert niet zelf uit)	Geen toestemming tot handelen door de aios, wel om aanwezig te zijn en te observeren
2. de aios voert een activiteit uit onder directe, proactieve supervisie	De supervisor is aanwezig in dezelfde ruimte.
3. de aios voert een activiteit uit onder indirecte, reactieve supervisie (supervisor is wel snel oproepbaar);	De supervisor is niet in dezelfde ruimte maar wel snel beschikbaar indien nodig. Supervisor en aios maken afspraken over de mate van zelfstandigheid en over de momenten waarop overleg moet plaatsvinden
4. de aios voert een activiteit zelfstandig uit	De supervisie is op afstand, er wordt op een later moment geëvalueerd hoe het verloop was
5. de aios geeft zelf supervisie aan minder ervaren aios	De aios voert hier zelf de rol van supervisor uit bij minder ervaren collega's

Van een zich ontwikkelende professional (aios) mag verwacht worden dat hij zelf in belangrijke mate verantwoordelijk is voor het bewaken van voldoende exposure aan ziektebeelden, groei in EPA's en het op tijd aanleveren van complete en adequate informatie ten behoeve van verzoek voor bekwaam verklaren. De aios vraagt dit zelf aan. De wijze waarop een aios hiermee omgaat maakt onderdeel uit van het beoordelen van professionaliteit/ professioneel gedrag. De opleider c.q. de opleidingsgroep/-team heeft vooral een faciliterende rol in het komen tot bekwaam verklaren en slechts in beperkte mate een controlerende rol. De werkwijze voor bekwaam verklaren staat in het landelijk opleidingsplan toegelicht en wordt door ons gehanteerd.

Disfunctionerende aios

Tijdens voortgangs- en beoordelingsgesprekken en het werkplekleren krijgt de opleidingsgroep een goed beeld van het functioneren van de aios. Bij onvoldoende groei, of andere redenen, kan een geïntensiveerd begeleidingstraject worden gestart en eventueel worden besloten tot verlenging van de opleiding van 3-6 maanden.

4. ZORG VOOR DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING

De opleidingsgroep hecht belang aan planmatige evaluatie van de opleiding, opleiders en opleidingsomgeving. Het werken volgens de uitgangspunten van een continue (PDCA)verbetercyclus vormt het uitgangspunt. Dit houdt in dat een aantal stappen van kwaliteitsmonitoring in het opleidingsproces methodisch worden doorlopen. De uitkomst van de cyclus vormt input voor het opnieuw doorlopen van de cyclus. Het leerhuis van het OLVG biedt ondersteuning in deze kwaliteitszorg. Binnen het OLVG bestaat ook een actieve COC die het opleidingsklimaat in het gehele ziekenhuis bevordert, handhaaft en bewaakt.

Intern kwaliteitssysteem OLVG

Een intern kwaliteitssysteem is de afgelopen jaren verder geformaliseerd. Dit systeem kent een continue cyclus volgens de PDCA-cyclus (plan-do-check-act) die gericht is op het ontwikkelen en verbeteren van de kwaliteit van de opleidingen. Op basis van informatie en indicatoren wordt een beeld van de kwaliteit van iedere opleiding verkregen die daardoor, waar nodig, kan worden bijgesteld. De (plaatsvervangend) opleider is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de vervolgopleiding, de COC voor het opleidingsklimaat in het gehele ziekenhuis. Het meest recente kwaliteitsdocument 'Continue kwaliteitszorg in de medische vervolgopleidingen OLVG' zal ter inzage worden aangeboden bij visitaties en is op te vragen bij het secretariaat van het Leerhuis.

Het interne kwaliteitssysteem sportgeneeskunde OLVG is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

1. Proefvisitatie
2. Opleidingsvisitatie
3. Jaargesprek opleider met DB COC
6. Notulen opleidingsvergaderingen
7. Exitgesprek (diepte-interview) met aios
8. Verbeterplan
9. Vertrouwenspersoon OLVG

Opleidingsvergadering

Vier keer per jaar vindt er een genotuleerde opleidingsvergadering plaats. De opleidingsgroep is hier altijd bij aanwezig. De aios verzorgen de agenda, zitten de vergadering voor en notuleren de vergadering. Onderwerpen die vast op de agenda staan zijn de PDCA-cyclus, complicatie bespreking, verwonder en verbeterproject en ronde langs de velden waarbij alle stages besproken worden.

Kwaliteitssystemen bij de stages

Cardiologie OLVG

Tijdens de cardiologie stage in het OLVG wordt gebruik gemaakt van de indicatoren zoals opgezet in het OLVG. Het gaat hier om de exitgesprekken, SET-Q, proefvisitatie en jaargesprek. Deze uitslagen worden besproken met de opleiders van de cardiologie en schriftelijk vastgelegd. De opleider van de cardiologie draagt er zorg voor dat de uitslagen van de interne kwaliteitsindicatoren ook besproken worden met de opleider van de sportgeneeskunde. Zie hiervoor ook het opleidingsplan van de cardiologie.

Longgeneeskunde OLVG

Ook tijdens de longgeneeskunde stage in het OLVG wordt gebruik gemaakt van indicatoren zoals opgezet in het OLVG. Hier geldt dezelfde terugkoppeling als bij de cardiologie. Zie voor de uitwerking van de kwaliteitsindicatoren bij de longgeneeskunde het opleidingsplan van de longgeneeskunde.

Orthopedie AMC

Bij het AMC wordt gebruikt gemaakt van het ziekenhuis brede kwaliteitssysteem, met onder andere D-RECT en SET-Q. De aios sportgeneeskunde participeert hierin op het moment dat een stage gelopen wordt in het AMC.

Huisartsgeneeskunde

Tijdens de stage huisartsgeneeskunde die verspreid is over een jaar, vindt 2 keer per jaar een evaluatie plaats met de deelopleider huisartsgeneeskunde en aios. Wanneer er onvoldoende ontwikkeling is wordt er vaker geëvalueerd. De hoofdopleider is hier direct of indirect bij betrokken. Op deze manier wordt besproken hoe de stage bij de huisartsgeneeskunde verloopt en wat verbeterd zou kunnen worden. Indien nodig wordt dit in een PDCA-cyclus geformuleerd.

De PDCA

De verbeterpunten die uit verschillende instrumenten in de kwaliteitscyclus voortkomen worden opgenomen in de PDCA. De voortgang van de verbeteringen wordt binnen de opleiding gemonitord in opleidingsvergaderingen. De PDCA is daarmee een dynamisch instrument en tegelijkertijd de spil in het proces van de continue kwaliteitsverbetering. Nieuwe verbeteracties worden in de loop van het jaar toegevoegd. Verbeterpunten die zijn afgerond worden afgevoerd. Zo geeft de PDCA een beeld van de actuele kwaliteitsacties en heeft kwaliteitszorg een continu karakter. De PDCA is input voor het jaargesprek met DB COC en voor de (proef-)visitatie.

Vertrouwenspersoon

Voor de aios (en anios/co-assistenten) is naast de 'reguliere' onafhankelijke OLVG vertrouwenspersoon de affiliatiecoördinator van het leerhuis vertrouwenspersoon. Deze koppelt op geaggregeerd niveau terug aan het DB COC. Hiervoor is een reglement opgesteld. De voorzitter COC fungeert als vertrouwenspersoon voor de opleider.

5. BIJLAGEN

Bijlage 1	Stagebeschrijvingen
Bijlage 2	Overzicht opleidingsgroep en –cie met daaraan gekoppeld aandachtsgebieden en taken t.a.v. opleiden
Bijlage 3	Maatschappelijke thema’s sportgeneeskunde specifiek uitgewerkt

Bijlage 1: stagebeschrijvingen

Introductieprogramma a(n)ios OLVG

- Een algemeen introductieprogramma waarin de aios kennis maakt met de kernwaarden van het OLVG: Beter, Veiliger, Vriendelijker en een (digitale) rondleiding door het ziekenhuis.
- Training in werking en gebruik van het Elektronisch Patiëntendossier EPIC.
- Thema's en onderwerpen op het terrein van Kwaliteit en Veiligheid: Veilig Incident Melden, Early Warning System, pijnbestrijding, ziekenhuishygiëne.
- Introductie bij de medische ondersteunende afdelingen (Microbiologisch laboratorium, Klinisch laboratorium)
- Uitleg over donor registratie
- Algemene introductie bij de onderwijsunie en kenniscentrum: gebruik van de digitale medische zoekmachines (Medische Bibliotheek)
- A(n)ios krijgen afhankelijk van het specialisme een Basic Life Supporttraining of een Advanced Life Supporttraining.

De a(n)ios volgt dit inwerkprogramma op locatie oost of op locatie west afhankelijk van waar de opleiding zal plaatsvinden.

Daarnaast krijgt de aios een instructie van het reilen en zeilen op de afdeling sportgeneeskunde. De aios passen dit steeds zelf aan voor hun nieuwe collega's indien er logistieke zaken veranderen.

Stage Sportgeneeskunde 1

Doel

Het primaire doel van het opleidingsonderdeel Sportgeneeskunde 1 is om de aios Sportgeneeskunde kennis te laten maken met de volledige breedte van het vak. Een begin kan worden gemaakt met het aanleren van basale vaardigheden en competenties waaronder het uitvoeren van eenvoudige sportmedische consulten en basis sportmedische onderzoeken. Daarnaast is het secundaire doel van dit onderdeel om leerdoelen vast te stellen voor de opleidingsonderdelen cardiologie, pulmonologie en orthopedie. Tevens wordt de voorbereiding voor wetenschappelijk onderzoek gestart.

Praktische informatie

Duur:	maximaal drie maanden
Opleider:	Simon Goedegebuure
Supervisie:	sportartsen
Werkplekken:	afdeling sportgeneeskunde
EPA's:	1, 3 en 4

Stage Cardiologie

Doel

Verwerven van medische competenties en vaardigheden binnen het vakgebied van de cardiologie;

- Leren om op basisniveau acute cardiologische problematiek te diagnosticeren en behandelen door dienst te doen op de Eerste Hart Hulp en betrokken te zijn bij reanimaties.
- Leren om als zaalarts van cardiologische patiënten te functioneren. (visite lopen, overleg met verpleegkundigen, medicatie aanpassen, ontslagbrief schrijven).
- Leren om avond- nacht- en weekenddiensten te draaien voor de cardiologie. Hierbij zal de nadruk liggen op acute problematiek (Eerste Hart Hulp en Hartbewaking (CCU)). Tevens kan geleerd worden om op te gaan met (tijds)druk en kan geleerd worden om prioriteiten te stellen.

- Een begin wordt gemaakt om te leren om een eigen poli te draaien (voorbereiding, planning, follow-up).
- Uitvoering en interpretatie van inspanningstesten met ECG kan worden geleerd.
- Leren hoe binnen dit aanpalende specialisme gewerkt wordt en hoe later (als zijnde sportarts) samengewerkt kan worden met de cardiologen.
- Inzicht in cardiale problematiek bij sporters, en revalidatie van reguliere patiënten

Voor de nadere uitwerking van doelen en patiëntencategorieën verwijzen we naar het [landelijk opleidingsplan](#) (link)

Binnen de vakgroep cardiologie kenmerkt de affiniteit met sportgeneeskunde zich door:

- Lidmaatschap VSG
- Consulent voor CTO-topsporters.
- High performance partner team NL NOC*NSF
- Lid van werkgroep screening topsporters team NL
- Diverse onderwijsactiviteiten binnen de cardiologie over sport gerelateerde onderwerpen; maandelijks onderwijs tussen sportgeneeskunde en cardiologie in het OLVG West.

Praktische informatie

Duur: 9 maanden waarvan de eerste 6 maanden op zaal met diensten en vervolgens in de 2^e helft van het 1^e jaar een lijnstage op de polikliniek cardiologie en functie-afdeling van 3 dagen per week voor een duur van 6 maanden.

Opleider: mw. dr. Francisca Nijland

Supervisie: alle cardiologen

Werkplek: OLVG West, Poli, Coronary Care Unit (CCU), Eerste Hart Hulp (EHH) (acute cardiale problematiek), echo en (poli)klinische hartrevalidatie, functieafdeling, inspanningstesten

Werkzaamheden

- Maand 1 t/m 6 zaalwerkzaamheden en diensten. Voordat met de eerste dienst wordt gestart heeft de aios sportgeneeskunde minimaal 2 weken op CCU gewerkt en is de aios door de deelopleider cardiologie geschikt bevonden om dienst te doen.
- Volgens rooster van de a(n)ios cardiologie ingeroosterd.
- De tweede helft van het jaar is de aios sportgeneeskunde werkzaam op de polikliniek. Dit betreft een lijnstage, waarbij de aios zowel werkzaam is op de polikliniek van de cardiologie (3 dagen per week), als op de longgeneeskunde (2 dagen per week).

Diensten

De aios sportgeneeskunde loopt diensten volgens het rooster van de stageplek. Tijdens de polistage worden er geen diensten gedaan door de aios sportgeneeskunde.

De volgende verdeling over de stage is het uitgangspunt:

Locatie	Percentage van de stage
Polikliniek	20-50%
Zaal/CCU/consulten	5 – 20%
Functieafdeling (echo, inspanningstesten, hartkatheterisatie, hartrevalidatie)	5 – 20%
Acute opvang/EHH*	20 – 30%
Wetenschap	5%
Overig	0 – 10%

*dit kan tijdens diensten worden gedaan met een maximum van 30%

Het weekschema tijdens de stage cardiologie (klinisch) zal bestaan uit afwisselend weken als zaalarts, arts op de CCU/EHH of arts voor de cardiologische consulten bij andere specialismen. Dit wordt afgewisseld met

weken op de afdeling longgeneeskunde waar de aios als zaalarts of als arts voor de SEH kan worden ingedeeld.

Het weekschema tijdens de poliklinische stage is een combinatie van cardiologie en longgeneeskunde en bestaat uit de volgende onderdelen:

- 2 dagdelen poli cardiologie
- 3 dagdelen inspanningstesten cardiologie (waarvan 1x bij de nucleaire geneeskunde)
- 1 dagdeel poli longgeneeskunde
- 2 dagdelen inspanningstesten longgeneeskunde (spiro-ergometrie)
- 2 dagdelen hart of long revalidatie /overleg

Zoals uit bovenstaande blijkt, werkt de aios globaal 3 dagen per week bij de cardiologie en 2 dagen per week bij de longgeneeskunde. De exacte weekindeling zal gemaakt worden in overleg en afhankelijk van de beschikbaarheid van de kamers en aanwezigheid van de deelopleiders.

Gedurende de week zijn er verschillende onderwijsmomenten/besprekingen direct na de ochtendoverdracht en/of tijdens de lunch. Zoals: algemeen cardiologie of longgeneeskunde onderwijs voor arts-assistenten, referaat door arts-assistent, ECG-onderwijs, onderwijs echocardiografie, bespreking sportcardiologie, bespreking electrofysiologie (EFO), bespreking moeilijke patiënten longgeneeskunde, complicatiebespreking en pathologiebespreking.

Enkele besprekingen (zoals algemeen cardiologie onderwijs voor arts-assistenten en referaat) zijn er iedere week en andere besprekingen maandelijks (sportcardiologiebespreking) of om de maand (complicatiebespreking).

Stage Longgeneeskunde

Doel

Verwerven van medische competenties en vaardigheden binnen het vakgebied van de pulmonologie;

- Leren hoe binnen dit aanpalende specialisme gewerkt wordt en hoe later (als zijnde sportarts) samengewerkt kan worden met longartsen
- Inzicht in pulmonale problematiek bij sporters, en revalidatie van reguliere patiënten

Voor de nadere uitwerking van doelen en patiëntencategorieën verwijzen we naar het landelijk opleidingsplan.

Praktische informatie

Duur: 3 maanden, waarvan 1 maand zaalwerkzaamheden met diensten in de eerste helft van het jaar en 2 maanden polikliniek en functie onderzoeken in de tweede helft van het jaar. Deze laatste 2 maanden betreffen een lijnstage, 2 dagen per week, en wordt gecombineerd met de lijnstage polikliniek cardiologie, 3 dagen per week. De aios sportgeneeskunde wordt hiervoor boventallig ingeroosterd. Gezien de nauwe samenwerking tussen de afdelingen cardiologie en longgeneeskunde (zoals onder andere blijkt uit een gezamenlijke overdracht), zal de stage longgeneeskunde ingevlochten worden gedurende het hele jaar. De cardiologie heeft in het eerste opleidingsjaar wel de overhand (9 maanden vs. 3 maanden)

Opleider: dhr. Dr. Bob van den Berg

Begeleiding: Alle longartsen.

Werkplekken: longfunctieafdeling (spiro-ergometrie en provocatietesten); polikliniek (algemeen pulmonologische doelgroep, sporters), (inspanningsastma(poli)klinische longrevalidatie.

Binnen de vakgroep longgeneeskunde kenmerkt de affiniteit met sportgeneeskunde zich door:

- Lidmaatschap VSG
- High performance partner team NL NOC*NSF
- lidmaatschap werkgroep/commissie binnen de NVALT
- Consulent voor CTO en andere A/B-sporters.

Werzaamheden

De eerste helft van het eerste jaar werkt de aios één maand op de afdeling longgeneeskunde waarbij hij/zij samenwerkt met andere arts-assistenten en als zaalarts functioneert. Hierbij wordt de aios sportgeneeskunde ook meegenomen in het dienstrooster van de aios op deze afdeling. In de tweede helft van het eerste jaar zal de aios op de poli van de longgeneeskunde werkzaam zijn en hier een spreekuur draaien en functieonderzoeken uitvoeren en interpreteren.

Diensten

Tijdens de zaalstage bij de longgeneeskunde draait de aios sportgeneeskunde mee in het dienstrooster van de a(n)ios longgeneeskunde. De laatste 6 maanden is de aios vrijgesteld van diensten.

De volgende spreiding van afdelingen is het uitgangspunt binnen de stage longgeneeskunde:

Locatie	Percentage van de stage
Longfunctieafdeling	40-70%
Polikliniek	20-50%
Longrevalidatie	5-10%
Wetenschap	5%
Overig	0-10%

De afdelingen cardiologie en longgeneeskunde werken in het OLVG intensief samen als het gaat om de werkzaamheden en onderwijs voor de a(n)ios groep. De a(n)ios groep doet diensten voor beide afdelingen, het onderwijs is gemeenschappelijk geregeld en het rooster voor het afdelingswerk wordt vanuit deze groep gemaakt. Zie voor de weekindeling van zowel het klinische als poliklinische deel bovenstaand onder de cardiologie.

Stage Orthopedie

Doel

Binnen de deelstage orthopedie staan twee EPA's centraal voor de aios Sportgeneeskunde, namelijk:

- "Het uitvoeren van een poliklinisch orthopedisch consult" met als resultaat een bekwaamverklaring op niveau 4 binnen het onderdeel orthopedie.
- "Het behandelen van spier-, fascie- en peesletsels en aandoeningen van gewrichten, zowel voor wat betreft de conservatieve behandeling als voor het stellen van een operatie- indicatie" met als resultaat een bekwaamverklaring op niveau 4 binnen het onderdeel orthopedie.

Het uitvoeren van operatieve ingrepen is niet van toepassing voor de aios Sportgeneeskunde. Wel het hechten en het doen van wondbehandeling.

Duur: maximaal 9 maanden, waarvan de eerste 3 maanden algemene orthopedie betreffen en de 6 maanden daaropvolgend de orthopedie specifiek gericht op de sporter.

Opleider: dhr. Prof. Dr. Gino Kerkhoffs

Begeleiding: Alle orthopeden.

EPA's: 7 en 8

Werkplekken: AMC, orthopedieafdeling, polikliniek, OK, spoed orthopedische zorg

Binnen de vakgroep Orthopedie kenmerkt de affiniteit met sportgeneeskunde zich door:

- Lidmaatschap VSG
- High performance partner team NL NOC*NSF
- Lidmaatschap werkgroep NOTS binnen de NOV
- Sport orthopedisch spreekuur 4 x per week
- Multidisciplinair topsportsprekuur 2 x per week (orthooped, radioloog en sportarts + aios)

De aios is telkens 4 maanden gekoppeld aan een vaste begeleider. De eerste man is de aios gekoppeld aan dr. Peter Struis (kinderorthopedie), dan laatste 8 maanden is de aios gekoppeld aan prof. dr. Gino Kerkhoffs (sportorthopedie en sporttraumatologie). Gedurende de hele stage zal de aios waar mogelijk is ook meekijken op de SEH en daar onder directe supervisie van een aios orthopedie werkzaamheden verrichten.

Diensten

De aios sportgeneeskunde zullen ook diensten doen voor de orthopedie. Dit zijn alleen de zogenaamde bereikbaarheidsdiensten. Tijdens een bereikbaarheidsdienst heeft de aios sportgeneeskunde dienst met een orthopedisch chirurg als achterwacht. Dit aios sportgeneeskunde doet geen traumadiensten aangezien de aios hiervoor onvoldoende orthopedie specifieke competenties bezitten.

Beide EPA's kunnen behaald worden door een verdeling van de stage orthopedie over de volgende afdelingen:

Locatie	Percentage van de stage
Polikliniek inclusief trauma/gipsoli	60 – 80%
OK (assisteren)	5-15%
Spoed orthopedische zorg*	5-15%
Wetenschap	5%
Overig (andere activiteiten dan hierboven benoemd)	0 – 20%

*dit kan tijdens de diensten worden ingevuld met een maximum van 15%

Het weekschema van het opleidingsonderdeel orthopedie bestaat uit de volgende onderdelen:

- 2 dagdelen poli met prof. Dr. Kerkhoffs (sportpoli en enkelpoli)
- 1 dagdeel arts-assistentenpoli (algemene orthopedie)
- 2 dagdelen OK
- 2 dagdelen zaal
- 2 dagdelen SEH/consulten
- 1 dagdeel administratie / wetenschap

Stage Huisartsgeneeskunde

Doel

Het primaire doel van dit opleidingsonderdeel is de aios Sportgeneeskunde voor te bereiden op de 'eerstelijns problematiek' waar hij/zij als sportarts bij zijn begeleidingsactiviteiten mee geconfronteerd kan worden. De patiënten en de problematiek in het opleidingsonderdeel Huisartsgeneeskunde dienen hier dan ook zoveel mogelijk bij aan te sluiten. Hieronder vallen onder andere dermatologie, KNO, gynaecologie (w.o. anticonceptie), maagdarmproblemen en de meest voorkomende infectieziektes. Zuigelingen, kleine kinderen en ouderenzorg vallen hier in de praktijk buiten. Daarnaast is het nadrukkelijk niet gewenst dat de aios veel patiënten met houdings- en bewegingsapparaat problematiek ziet, omdat de opleidingsonderdelen Orthopedie en Sportgeneeskunde deze problematiek dekken.

Het secundaire doel van dit opleidingsonderdeel is de aios Sportgeneeskunde te leren hoe de huisarts werkt in zijn hoedanigheid als spil in de gezondheidszorg/poortwachter in het kader van de toekomstige samenwerking. Een bijkomend doel tijdens deze stage is om het 'pluis/niet-pluisgevoel' te ontwikkelen en hieruit volgend de inschatting te kunnen maken of directe actie is gewenst of dat het natuurlijk beloop van klachten kan worden afgewacht.

Praktische informatie

Duur:	Maximaal 3 maanden verdeeld over een jaar. De aios zal één dag per week werkzaam zijn in de huisartsenpraktijk
Opleider	Mevr. A. Bruce (vrouwelijke aios) / dhr. H. Nederhof (mannelijke aios)
Supervisie	stage opleider huisartsgeneeskunde, alle patiënten worden met de aios nabesproken
Werkplekken:	Huisartsenpraktijk Amsterdam Noord
EPA's:	10

Binnen de huisartsgeneeskunde kenmerkt de affiniteit met de sportgeneeskunde zich door:

- Behandeling van lichte sportblessures en hierover overleg met de sportarts.
- Daarnaast is de stage bij de huisartsgeneeskunde bedoeld kennis op te bouwen met huisarts gerelateerde klachten, welke voor kunnen komen bij sporters. De aios zal deze klachten zien tijdens de teambegeleiding.

Diensten

Tijdens de stage zal de aios facultatief een keer mee kunnen lopen met de huisarts als deze dienst heeft. Het is geen vast onderdeel van het curriculum.

Stage Sportgeneeskunde 2

Doel

Tijdens dit opleidingsonderdeel staan de EPA's Sportgeneeskunde centraal en wordt verder gewerkt aan het behalen van deze EPA's waarvan de basis is gelegd in Sportgeneeskunde 1. Meer nadruk ligt op de complexe problematiek van houdings- en bewegingsapparaat alsmede complexe problematiek bij topsporters en chronisch zieken. Ook (top)sportmedische begeleiding wordt in dit opleidingsonderdeel verricht. Op het einde van deze stage heeft de aios alle EPA's behaald.

Praktische informatie

Duur:	Maximaal 9 maanden aansluitend, maar is verdeeld over 12 maanden van 3,5 dagen per week. Eén dag per week van de opleiding zal gedurende dit jaar bij de huisartsgeneeskunde plaatsvinden. Daarnaast zal de aios werkzaamheden verrichten in het kader van sportmedische begeleiding. Dit kan gebeuren bij een van de diverse teams waarvoor DSG de teambegeleiding doet. Daarnaast is één dagdeel per week beschikbaar voor wetenschap.
Supervisie:	Alle sportartsen
Werkplek:	OLVG West Amsterdam
EPA's:	1, 2,3,4,5,6

Werkzaamheden

De aios zal zelfstandig patiënten zien en deze bespreken met de supervisor sportarts. Er zijn geen diensten en er is ook geen klinisch onderdeel bij deze stage. Naast het polispreekuur, zal de aios sporttesten uitvoeren en op locatie van sportclubs aanwezig zijn in het kader van sportmedische begeleidingsactiviteiten indien dit aan

de orde is. De 1^e maand zal de aios vooral meekijken met de supervisor. Daarna zal de aios zelfstandig patiënten zien. Afhankelijk van de competentie ontwikkeling zal de mate van directe supervisie afnemen. De aios is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de ecg, CPET en röntgen besprekingen.

Diensten

Tijdens de laatste 2 jaren van de opleiding (sportgeneeskunde 2 en verdieping) worden er diensten gelopen bij de teams waar de aios ondersteunt. Het aantal diensten is dus afhankelijk van de teambegeleidingsactiviteiten.

Supervisie

Het streven is dat er dagelijks 1 patiënt samen gezien wordt met de supervisor. Dat is gelijk het moment dat er een KPB gedaan kan worden. Afhankelijk van de competentie ontwikkeling kan in gezamenlijk overleg besloten worden om dit niet meer dagelijks te doen maar bv 1 x per week. Aan het einde van de dag is er een moment voor overleg waarbij aios poli patiënten kunnen bespreken. Tijdens het dagelijks rapport worden lopende zaken besproken net als de ingewikkelde casus. Daarnaast heeft de aios de taak om coassistent te superviseren.

De verdeling van de werkzaamheden tijdens de stage Sportgeneeskunde 2 is als volgt:

Verplichte sportkeuringen en sportmedisch onderzoeken	20 -30%
Consulten en inspanningsdiagnostiek bij patiënten	40 - 60%
Sportmedische begeleiding	5 - 15%
Wetenschap	5%
Overig	0 - 10%

Ten aanzien van het onderdeel “sportmedische begeleiding” is het volgende afgesproken:

Wanneer een aios meer dan vier weken sportmedische begeleiding binnen de opleiding wil doorlopen, dan is hiervoor een belangrijke voorwaarde dat de aios voldoende ontwikkeling laat zien met betrekking tot de EPA's en binnen de stages. In overleg met de opleider worden hier afspraken over gemaakt.”

Een onderdeel Sportgeneeskunde kan worden ingevuld in een andere erkende opleidingsinstelling Sportgeneeskunde dan waar het eerste onderdeel is ingevuld. Indien de aios aangeeft een deel van een sportgeneeskundig onderdeel van de opleiding te willen invullen op een SMI die geen opleidingserkenning heeft, is deze periode gemaximeerd tot acht weken. Hiermee kan de aios zich tijdens zijn opleiding al differentiëren binnen de aandachtsgebieden/het werkkterrein van de Sportgeneeskunde. Het staat iedere aios vrij een aantal dagen te besteden aan het meekijken in een andere erkende opleidingsinstelling of sportmedische instelling (met een specifieke expertise).

De weekindeling van opleidingsonderdeel Sportgeneeskunde 1 is als volgt:

1 dag voor huisartsgeneeskunde
Andere dagen: sportgeneeskunde

Onderwijs: 1x per maand vrijdagmiddagonderwijs door sportartsen (samen met opleidingsregio Amersfoort/Baarn) en regelmatig landelijke opleidingsdagen.

De aios sportgeneeskunde neemt actief deel aan de volgende besprekingen in het OLVG West:

- sportcardiologiebespreking 1x per maand
- spiro-ergometriebespreking 2x per maand (om de week)
- sport-orthopedie-radiologiebespreking 1x per week

Verdieping in de opleiding Sportgeneeskunde

Doel

De opleiding Sportgeneeskunde leidt breed inzetbare algemeen sportartsen op. Om in te spelen op specifieke voorkeuren van de aios en om zich enigszins te kunnen onderscheiden op de arbeidsmarkt, kan de aios zich in de laatste drie maanden van de opleiding verdiepen in een sportgeneeskundig specifiek onderwerp of een 'maatschappelijk thema' (bijvoorbeeld medisch leiderschap, doelmatigheid, onderwijs, wetenschap etc.). Voor de voorwaarden welke gelden ten aanzien van de verdiepingsstages verwijzen we naar het LOP.

Wetenschappelijk onderzoek

Het OLVG is een ziekenhuis waarin naast opleiden, wetenschap een belangrijke rol speelt in het verzorgen van topklinische zorg. De afgelopen jaren zijn er verschillende publicaties verschenen die door aios sportgeneeskunde zijn opgezet of waarbij een aios is betrokken. Aan iedere aios wordt gedurende de opleiding een onderwerp voor wetenschappelijk onderzoek (WO) aangeboden, maar daar waar mogelijk kan de aios eveneens zelf met een onderwerp voor het WO te komen. De voorbereiding van het onderdeel WO begint al in het eerste opleidingsjaar. Gedurende de gehele opleiding wordt aandacht besteed aan WO.

Supervisie

Het WO vindt plaats onder supervisie van dr. Guus Reurink, een gepromoveerde sportarts die daar door DSG voor is aangesteld, waarbij uiteraard de hoofdopleider de eindverantwoordelijkheid heeft.

BIJLAGE 2 OVERZICHT SPORTARTSEN MET AANDACHTSGEBIED EN TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de artsen die betrokken zijn bij de opleiding tot sportarts met daarnaast een beschrijving van hun aandachtsgebieden en verantwoordelijkheden binnen de opleidingsgroep.

Leden Opleidingsgroep en -commissie	Locatie	Aandachtsgebied/ Wetenschappelijke interesse	Taken/verantwoordelijkheden binnen de opleidersgroep
Dhr. Simon Goedegebuure	OLVG West, AMC CTO Amsterdam	Behandeling van heup-, knie-, enkel- en spierletsels. Inspanningsdiagnostiek, Teambegeleiding Topsportarts	Opleider Medisch coördinator Topsport Amsterdam Topsportpoli AMC
Dhr. Frank van Hellemond	OLVG West, CTO Amsterdam	Behandeling van heup-, knie-, enkel- en spierletsels, tendinopathieën Teambegeleiding Topsportarts	Plaatsvervangend opleider Supervisie aios
Dhr. Floor Kappelhoff	OLVG West, CTO Amsterdam	Teambegeleiding, Topsportarts blessures aan het bewegingsapparaat	Supervisie aios Richt zich nu vooral op teambegeleiding, rugby en roeien.
Dhr. Niels Wijne	OLVG West, CTO Amsterdam	Behandeling van heup-, knie-, enkel- en spierletsels. Acute blessures Teambegeleiding	Supervisie aios Teambegeleiding, m.n. voetbal en basketbal. Topsport poli AMC
Dhr. Rik van der Kolk	OLVG West, CTO Amsterdam	Behandeling van heup-, knie-, enkel- en spierletsels. Teambegeleiding Topsportarts	Supervisie aios
Dhr. Dr. Guus Reurink	OLVG West	Behandeling van heup-, knie-, enkel- en spierletsels, tendinopathieën en ander peesletsel. In het bijzonder acute hamstringsblessures.	Supervisie aios Verantwoordelijk wetenschappelijk onderzoek Begeleiding co-assistenten
Dhr. Gino Kerkhoffs	Amsterdam UMC, locatie AMC	Sportorthopedie en traumatologie. Enkelblessures, spierpees letsels.	Orthopeed, opleider orthopedie, Stage opleider sportgeneeskunde, multidisciplinaire topsportpoli
Mw. Francisca Nijland	OLVG West	Sportcardiologie. Ritmestoornissen.	Cardioloog, Stage opleider sportgeneeskunde, sportcardiologie poli
Dhr. Bob van den Berg	OLVG West	Sportpulmonologie Inspanningsgebonden klachten bij sporters	Longarts, Stage opleider sportgeneeskunde, sport poli
Mw. Alison Bruce	Praktijk Amsterdam Noord	Multiculturele patiëntenzorg	Huisarts, Stage opleider sportgeneeskunde

Hans Tol	Amsterdam UMC, locatie AMC	Behandeling van heup-, knie-, enkel- en spierletsels, tendinopathieën en ander peesletsel. Teambegeleiding	Sportarts Wetenschap Supervisie aios (UMC locatie AMC)
Dhr. Hans Nederhof	Praktijk Amsterdam Noord	Multiculturele patiëntenzorg	Huisarts, Stage opleider sportgeneeskunde

Professionalisering van de opleidingsgroep

Opleiden, superviseren en ondersteunen van artsen in opleiding vereist specifieke kennis en vaardigheden. Deze zijn in het competentieprofiel voor opleider en leden van de opleidingsgroep beschreven in vier hoofdcategorieën:

1. Toepassen van basisprincipes van opleiden van aios
2. Opleiden op de werkplek
3. Stimuleren, toetsen en bewaken van voortgang
4. Samenwerken, organiseren en bevorderen van opleidingskwaliteit.

Alle leden van de opleidingsgroep hebben de Teach de Teacher training gevolgd en doen aan continue deskundigheidsontwikkeling in deze competentiegebieden voor opleider en opleidingsgroep. Zij kunnen dit aantonen door deelname aan lokale, regionale en landelijke cursussen en symposia. In de vakgroep worden (jaarlijks) nieuwe afspraken gemaakt over de invulling van de opleidersprofessionalisering.

BIJLAGE 3
MAATSCHAPPELIJKE THEMA'S IN SPORTGENEESKUNDE

Thema	Basis: dagelijkse praktijk	Verdieping: overzienbare projecten	Specialisatie: profileren	Bronnen, tools, trainingen
Medisch leiderschap	<ul style="list-style-type: none"> • Timemanagement • Overdracht: Efficiënt overdragen, prioriteiten stellen • MDO: doel bepalen, inzicht verkrijgen in de structuur en verhoudingen, mensen aan het woord krijgen. • Organisatie op zaal en poli: op tijd patiënten over kunnen dragen en de werkdag af kunnen sluiten. • Familiegesprekken leiden • Deelname complicatiebesprekingen • DOO: Timemanagement, 	<ul style="list-style-type: none"> • Verwonder en verbeterprojecten op de afdeling • MDO voorzitten/ organiseren, mensen aan het woord krijgen • Voorzitten opleidingsvergadering • Vergaderingen bijwonen (staf, beroepsvereniging, afdelingsstrategie bijeenkomsten) • Protocollen/ richtlijnen ontwikkelen • Roosters maken • Deelname (multidisciplinaire) werkgroepen • Deelname interne en externe audits 	<ul style="list-style-type: none"> • Differentiatiestage medisch leiderschap OLVG (info volgt op intranet) • Stages buiten ziekenhuis (Zorgverzekeraar, RvB, Inspectie) 	<ul style="list-style-type: none"> • Medisch leiderschap in de vervolgopleiding • Medisch leiderschap masterclasses (1, 2) • Hoe leiders inspireren tot actie • VUMC DOO Medisch Management
Doelmatigheid	<ul style="list-style-type: none"> • Grote visite: behandelopties bespreken vanuit kostenaspect voor de patiënt, consequenties voor andere gezondheidszorgmedewerkers. • Wat is er nodig aan zorg (wat kunnen we niet doen?) • Multidisciplinair overleg: wie doet wat, wat is er nodig, expliciete aandacht voor afwegingen kosten en belasting patiënt, mantelzorg en afdeling t.o.v. resultaat. • Organisatie op zaal en poli: afstemmen van diverse behandelingen bij één patiënt. • Actief behandelbeperking bespreken • E-learning financiering in de zorg • DOO: achtergronden DOT/DBC 	<ul style="list-style-type: none"> • Doen van doelmatigheidsprojecten op de afdeling (kosteneffectiviteitsonderzoek, analyse workflow, diagnostisch onderzoek in kaart brengen) • Besprekingen over analyses met peers en staf (benchmarken) • Bijwonen onderhandelingen met zorgverzekeraars 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpak meer complexe projecten in samenwerking met andere afdelingen of ziekenhuisbreed (slagkracht) • Stages buiten ziekenhuis (zorgverzekeraar, RvB, inspectie) 	<ul style="list-style-type: none"> • Doelmatigheid in de vervolgopleiding • Aios dashboard OLVG • Bewustzijnsproject • E-learning kennis van zorgkosten
Ouderenzorg	<ul style="list-style-type: none"> • Poli: samen met patiënt/ mantelzorger behandelwensen en doelen stellen, kwetsbaarheid kunnen inschatten • Overleg met huisarts: communicatie voorafgaand of na insturen 	<ul style="list-style-type: none"> • Complexe besluitvorming bij wilsonbekwame patiënt, bijvoorbeeld trainen met simulatiegesprekken • Vergaande samenwerking en communicatie tussen 1e en 2de 	<ul style="list-style-type: none"> • Specialisatie in heupfracturen bij ouderen? 	<ul style="list-style-type: none"> • Ouderenzorg in de vervolgopleiding • E-learning ouderenzorg

	<ul style="list-style-type: none"> • Overdracht: Overleg over behandelwensen van de patiënt en mogelijke ingrepen • MDO met klinisch geriater: overleg met expert ouderen over behandel mogelijkheden en mogelijke gevolgen • Online Course: volgen van vakoverstijgende online cursus over ouderenzorg van het CGSproject <p>Ouderenzorg in de opleiding</p>	<p>lijnszorg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor rol van actoren buiten het ziekenhuis, zoals de specialist • Ouderengeneeskunde, fysiotherapeut, mantelzorger 		
Patiëntveiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Dagstart: Met een team van artsen en verpleegkundigen gedurende een paar minuten kennis en kunde doornemen om zo verwachtingen helder te krijgen, risico's te bepalen en in te schatten waar extra mensen nodig zijn om goede kwaliteit van zorg te leveren. Nadruk op samenwerking • Intercollegiale toetsing: Casus vanaf het begin met elkaar bespreken om hiaten te kunnen dichten i.p.v. achteraf • Grote visite: goede randvoorwaarden scheppen om focus te kunnen hebben op • patiëntencasus die extra aandacht nodig heeft • Overdracht: Bespreken mogelijke gevaren op de incidenten en focus po de volgende stap in diagnostiek • Kwaliteitsbespreking: artsen, verpleegkundigen en andere betrokkenen hebben samen aandacht voor gewenste en ongewenste gebeurtenissen 	<ul style="list-style-type: none"> • Simulatietraining met extra aandacht voor rol van aios • Participatie aan interne audits • Informatie vragen aan patiënten over behandeling om kwaliteit te meten en te kunnen verbeteren • Leiden van kwaliteitsbesprekingen, complicatiebesprekingen en onderzoek • Verwonder en verbeterproject uitvoeren op de afdeling • Bijwonen congressen/werkgroepen met kwaliteit & veiligheid als thema 	<ul style="list-style-type: none"> • Contact met kwaliteit experts in het ziekenhuis en in samenwerking met kwaliteit een verbetering project starten op de afdeling 	<ul style="list-style-type: none"> • Patiëntveiligheid in de vervolopleiding • Praktijkvoorbeeld Clinical audit • Ik werk veilig in de zorg
Wetenschap	<ul style="list-style-type: none"> • Overdracht: aandacht voor EVB, CAT's, pico's • Deelname aan refereerbijeenkomsten 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelname aan lopend onderzoek op de afdeling • Herzien van protocollen 	<ul style="list-style-type: none"> • Promotietraject 	
Onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiden van coassistenten op de werkvloer • DOO: cursus (dag) coach the co 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs geven aan coassistenten 	<ul style="list-style-type: none"> • Stage onderwijs: BKO-traject (Basis kwalificatie onderwijs) 	<ul style="list-style-type: none"> • BKO-traject VUMC • Cursus Coach the Co OLVG